

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ

Βουλευτής Μαγνησίας Νέας Δημοκρατίας

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Αξιότιμε κ. Υπουργέ, περιήλθε πρόσφατα εις γνώση μου η συνημμένη επιστολή του Ελαιοκομικού Φορέα Νοτιοδυτικής Μαγνησίας με την οποία τα μέλη του φορέα αποτυπώνουν την υφιστάμενη κατάσταση στην ελαιοπαραγωγή, ενώ παραθέτουν και μια σειρά προτάσεων για την αντιμετώπιση των κρίσιμων προβλημάτων της τοπικής ελαιοκομίας.

Συγκεκριμένα, όπως επισημαίνεται και στην επιστολή, στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοδυτικής Μαγνησίας (Πτελεός, Αχίλλειο, Άγιος Δημήτριος, Άγιοι Θεόδωροι, Σούρπη και Αμαλιάπολη) η ελαιοκαλλιέργεια θεωρείται μονοκαλλιέργεια και αποτελεί τη συντριπτική απασχόληση των κατοίκων. Ωστόσο, σημαντικά είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ελαιοκαλλιεργητές, όπως η πτώση της τιμής του ελαιολάδου, οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και κατ' επέκταση η μείωση της παραγωγικότητας.

Οι ανωτέρω λόγοι σε συνδυασμό με το γεγονός ότι δεν προηγήθηκε διάλογος και κατάθεση απόψεων από πλευράς καλλιεργητών για την ΚΑΠ το 2018 καθιστούν αναγκαία την κατάθεση απόψεων των ελαιοκαλλιεργητών για τον εν εξελίξει νέο Εθνικό Κανονισμό.

Πιο αναλυτικά, στις προτάσεις που καταθέτει ο Ελαιοκομικός Φορέας Νοτιοδυτικής Μαγνησίας είναι η χρηματοδότηση δράσεων για την πιστοποίηση της ποιότητας των προϊόντων και την πιστοποίηση των καλλιεργητικών πρακτικών ότι συνάδουν με το σεβασμό και την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και η ανάγκη αξιοποίησης θεσμών και φορέων στα όρια της διοικητικής περιφέρειας (όπως το τμήμα Γεωπονίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, το Ινστιτούτο Βιο- Οικονομίας και Αγροτεχνολογίας με έδρα τον Βόλο), ώστε τα κτήματα να αποτελέσουν αντικείμενο έρευνας για βελτιστοποίηση των αποδόσεών τους. Επίσης, θα μπορούσε να υπάρξει άμεση σύνδεση των παραγωγών με τον αγροτουρισμό, αξιοποιώντας πλήρως την μακροχρόνια ελαιοκομική κουλτούρα και ιστορία της περιοχής, προστατεύοντας συγχρόνως τη μοναδική βιοποικιλότητά της. Επιπλέον, η δυνατότητα αξιοποίησης χρηματοδοτικών πόρων για τη δημιουργία πρότυπης καθετοποιημένης μονάδας ή η βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών αναμένεται να συμβάλλουν στην παραγωγή υψηλής ποιότητας προϊόντων ελιάς και στην σύνδεση της τοπικής ελαιοκομίας με τις αγορές.

Εκ των ανωτέρω, παρακαλείσθε όπως εξετάσετε τις προτάσεις του Ελαιοκομικού Φορέα Νοτιοδυτικής Μαγνησίας, όπως αυτές αποτυπώνονται στην επισυναπτόμενη επιστολή.

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2021

Χρήστος Μπουκώρος

Ελαιοκομικός Φορέας Νοτιοδυτικής Μαγνησίας (Oliveto Magnes)

Αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης & Κατάθεση Προτάσεων για την
Αντιμετώπιση των Κρίσιμων Προβλημάτων της Τοπικής Ελαιοκομίας

1.Αποτύπωση Της Υφιστάμενης Κατάστασης

Η Νοτιοδυτική Μαγνησία με πυρήνα τον πρώην Δήμο Πτελεού(Αχίλλειο,Αγ.Δημητριος Αχιλλείου,Αγ.Θεόδοροι) εμφανίζεται ως αναπόσπαστο κομμάτι του ιστορικού χάρτη της χώρας σε συνέχεια και βάθος για τουλάχιστον 3000 χρόνια, εμπλουτίζοντας τον με τα πλούσια πολιτιστικά στοιχεία της, αναμφίβολα εμπεριέχοντας και τους δεσμούς των κατοίκων με την καλλιέργεια της γης και συγκεκριμένα της ελαιοκαλλιέργειας. Τα ομοιογενή κλιματολογικά και εδαφολογικά χαρακτηριστικά σε συνδυασμό με την αναγκαία ελαιοκομική κουλτούρα που αναπτύχθηκε, διαμόρφωσαν μια ξεχωριστή ταυτότητα για τα προϊόντα, αναδεικνύοντας την υπεροχή τους σε οργανοληπτικούς και γευστικούς παράγοντες.

Με τις γειτονικές περιοχές Σούρπη (Νηές) και Αμαλιάπολη, η ευρύτερη περιοχή χαρακτηρίζεται ως «κυρίαρχα αγροτική», λαμβάνοντας υπόψη την εκτεταμένη κάλυψη του τοπίου με ελαιόδεντρα(Μονοκαλλιέργεια) και τη συντριπτική απασχόληση των κατοίκων με την καλλιέργειά τους, σε συμφωνία και σε συνέχεια του παρελθόντος. Συνάμα, οι ελαιώνες αποτελούν ένα πλήρες οικοσύστημα εντός του οποίου φιλοξενούνται σημαντικές και σε πολλές περιπτώσεις μοναδικές τοπικές ποικιλίες σπωροφόρων δέντρων, φυτών και θάμνων, με φαρμακευτικές ιδιότητες καθώς και άγρια λουλούδια. Αποτελεί δε φυσικό καταφύγιο και πηγή τροφής για σημαντικό αριθμό πτηνών, χρήσιμων εντόμων, όπως οι μέλισσες, καθώς και μικρών ζώων. Το ευρύτερο φυσικό περιβάλλον πέριξ των ελαιώνων αποτελείται από έντονη βλάστηση και συνδεδεμένα δίκτυα από ρεματιές.

Η ευδοκίμουσα κυρίαρχη ποικιλία αναγνωρίζεται ως «ντόπια ποικιλία», καθώς έχει προέλθει από τον εξευγενισμό των δέντρων που προϋπήρχαν στους παραδοσιακούς ελαιώνες, αρμονικά ενταγμένη στην τοπική βιοποικιλότητα, διατηρεί δε πολλά κοινά στοιχεία με την ελιά Πηλίου καθώς και με αυτή της Αμφίσης.

Παρά την αναγνωρισμένη αξία των προϊόντων της ντόπιας ποικιλίας και το πλεονέκτημα της διπλής αξιοποίησής της, είτε ως βρώσιμη επιτραπέζια ελιά είτε ως ελαιοποιήσιμη για την παραγωγή εξαιρετικής ποιότητας ελαιολάδου, τα τελευταία χρόνια οι παραγωγοί βρίσκονται σε παρατεταμένη οικονομική πίεση, μια κατάσταση που θέτει εν αμφιβόλω την βιωσιμότητά τους και την επαγγελματική τους συνέχεια. Επιπλέον τούτου, οι δυσμενείς συνθήκες οδηγούν σε απομάκρυνση τη νέα γενιά από την ελαιοκαλλιέργεια, με εμφανή

πλέον τον κίνδυνο να διακοπεί η συνέχειά της, επιφέροντας και την ολική εγκατάλειψη της περιοχής.

Τα αμείλικτα ερωτήματα είναι διαμορφωμένα και στρέφονται γύρω από τον αθέμιτο ανταγωνισμό εντός και εκτός των συνόρων, την οικονομική συγκυρία της δεκαετούς τουλάχιστον ύφεσης, την κατρακύλα των τιμών του ελαιόλαδου, τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής που επιδρά στην μείωση της παραγωγικότητας αλλά και τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συμπαρασύρει και τις εθνικές, οδηγώντας έστω και ακούσια σε συρρίκνωση την επαγγελματική τάξη των αγροτών.

Τα ρυθμιστικά μέτρα σε αναμονή της έκδοσης του Ελληνικού κανονισμού, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, κατακερματίζουν τις υποστηρικτικές χρηματοδοτήσεις αντί οφέλους του ελαιοκαλλιεργητή καθώς από συνιστώσες της οικονομικής βιωσιμότητας και εισοδηματικής αναπλήρωσης μετατρέπονται σε συνιστώσες μιας ευρύτερης πολιτικής με επίκεντρο την κοινωνία, το περιβάλλον και την αγορά.

Η ανησυχία προβάλλεται εντονότερη με δεδομένο ότι δεν προηγήθηκε διάλογος και κατάθεση απόψεων τόσο για την νέα ΚΑΠ το 2018 όσο και για τον επικείμενο σχεδιασμό του Ελληνικού Κανονισμού που θα αναπτύξει και θα ταξινομήσει τα νέα εφαρμοστικά μέτρα, προς εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής.

Οι καλλιεργητικές δυσκολίες, το μειονεκτικό εδαφολογικό ανάγλυφο υψηλών κλίσεων, η αδυναμία του εκμηχανισμού, η παρεννιαυτοφορία, τα παραμένοντα έξοδα συντήρησης, το υψηλότατο-πάνω από τον Ευρωπαϊκό Μέσο Όρο – κόστος των αγροεφοδίων, η έλλειψη σύνδεσης μεταξύ παραγωγής, επιστήμης και κεφαλαίων, οι νέες συνθήκες διάθεσης των προϊόντων, θα μπορούσαν να αποτυπωθούν σε χρηματοδοτικά εργαλεία προς εξευμενισμό των αντιξοοτήτων και στήριξη του παραγωγού.

2. Προτάσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων

Με την εκτίμηση της δικής μας προσέγγισης για τον εν εξελίξει νέο Εθνικό Κανονισμό παραθέτουμε την παρακάτω ανάλυση:

1. **Διεκδικούμε την αύξηση της μοριοδότησης ή την κατά προτεραιότητα επιλεξιμότητα της περιοχής για όσους επιθυμούν την ένταξή τους στη βιολογική καλλιέργεια.** Οι δυνατότητες της περιοχής υποστηρίζουν μόνο ήπιες μορφές καλλιέργειας, μακριά από μεθόδους υψηλής ανταγωνιστικότητας, όπως για παράδειγμα η πυκνή φύτευση ή οι εφαρμοζόμενες μέθοδοι χημικής φυτοπροστασίας με εργαλεία όπως αεροτουρμπίνες, που *a priori* εκμηδενίζουν την όποια βιολογική προσπάθεια άλλων καλλιεργητών σε μεγάλη ακτίνα.
2. **Στην περιοχή μας έχουμε εντός των ελαιοκτημάτων δυο καταφύγια άγριων ζώων με εκατοντάδες στρέμματα και ένα βιότοπο.** Ο σεβασμός και η ιδιαίτερη προσοχή που πρέπει να επιδεικνύουμε έχει επίπτωση στο κόστος καλλιέργειας και άρα πρέπει να συμμετέχουμε σε χρηματοδοτικές δράσεις που τις λαμβάνουν υπόψη.

3. **Επιπλέον χρηματοδοτική υποστήριξη ως «βιολογική καλλιέργεια» με προϋπολογισμένο μέτρο στον νέο κανονισμό.** Παρά την προσδοκία για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας ανά μοναδιαία τιμή των προϊόντων, δεν θεωρούμε αμελητέο το αυξημένο κόστος παραγωγής και πιστοποίησης, προδιαγράφοντας την ανάγκη για επιπλέον υποστήριξη παρόμοια της υφιστάμενης των προηγούμενων χρόνων.
4. **Τη συνέχιση του μέτρου που ενέτασσε την περιοχή μας στις ορεινές περιοχές με ειδική πρόνοια.** Το μέτρο θα μειώσει την ανισορροπία της μειωμένης ανταγωνιστικότητας λόγω του εδαφικού ανάγλυφου σε σχέση με τις εύφορες ισόπεδες περιοχές ανά την Ελλάδα καθώς η χρήση αυτοκινούμενων μηχανημάτων είναι σχεδόν μηδενική.
5. **Τη χρηματοδότηση δράσεων για την πιστοποίηση της ποιότητας των προϊόντων και την πιστοποίηση των καλλιεργητικών πρακτικών ότι συνάδουν με το σεβασμό και την προστασία του περιβάλλοντος.** Τα συγκεκριμένα πιστοποιητικά αυξάνουν την απορροφησιμότητα σε μεγαλύτερες αγορές όπως τα μάρκετ, διατηρούν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και αναγκάζουν τους παραγωγούς σε πειθαρχία σύμφωνα με τις νεότερες απαιτήσεις της αγοράς. Αντίστοιχο πρόγραμμα μέχρι προσφάτως ήταν σε εξέλιξη στην περιοχή μας χρηματοδοτούμενο από το Υπουργείο, η δράση όμως έχει ολοκληρωθεί και έκτοτε βρισκόμαστε χωρίς κάλυψη. Επίσης οι συμμετέχοντες ανέπτυξαν και ενσωμάτωσαν την αντίστοιχη καλλιεργητική κουλτούρα του μέτρου, κάτι που πρέπει αδιαμφισβήτητα να συνεχιστεί.
6. **Διεκδικούμε συνέργειες συναρμόδιων υπουργείων προς αξιοποίηση θεσμών και φορέων στα όρια της διοικητικής περιφέρειας με πεδίο δράσης την περιοχή, ώστε τα κτήματά μας να αποτελέσουν αντικείμενο έρευνας για βελτιστοποίηση των αποδόσεών τους και ένταξη των αγροτών στην νέα εποχή.** Συγκεκριμένα αναμένουμε πρωτοβουλίες και προγράμματα που θα συνδέσουν την περιοχή μας με τα τμήματα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας όπως το **Γεωπονικό Πανεπιστήμιο στο Βόλο** σε θέματα φυτοπροστασίας, αύξησης της παραγωγής, βελτίωση της ποιότητας, συσχέτιση και ανάλυση των κλιματολογικών δεδομένων. Αντίστοιχα στο **Τμήμα Βιοτεχνολογίας και Βιοχημείας** στη Λάρισα μπορούν να ανατεθούν προς διερεύνηση πεδία όπως τα ξεχωριστά οργανοληπτικά στοιχεία της ελιάς και του ελαιολάδου, προς απόδοση φαρμακευτικών ιδιοτήτων. Αξιοποίηση του **τμήματος Γεωπονίας-Αγροτεχνολογίας** στη Λάρισα με πεδίο δράσης τις τεχνολογίες και τις ψηφιακές εφαρμογές για την ορθολογική διαχείριση και τον έλεγχο των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, ενέργεια) της περιοχής μας, στις αρδεύσεις, στις γεωργικές κατασκευές και στα γεωργικά μηχανήματα ενσωματώνοντας την γεωργία ακριβείας για αύξηση της παραγωγικότητας. Το **Ινστιτούτο Βιο-Οικονομίας και Αγροτεχνολογίας (iBO)**, του Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογίας - Hellas (CERTH), του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων με έδρα το Βόλο και πεδία δράσης τη ρομποτική γεωργία, τις μηχανές ακριβείας, την κυκλική οικονομία και την αξιοποίηση ενεργειακών συστημάτων στην παραγωγή προϊόντων. Επίσης την αξιοποίηση του **Κέντρου Φυτού**

Βόλου με ανάθεση αρμοδιοτήτων για την περιοχή, όπως ο έλεγχος του μικροκλίματος και οι έγκαιρες προειδοποιήσεις φυτοπροστασίας για την εξασφάλιση της παραγωγής.

7. Χρηματοδότηση για αγορά μηχανημάτων ανακύκλωσης γεωργικών υπολειμμάτων με σύγχρονους κομποστοποιητές που να διαθέτουν και αποστειρωτική ικανότητα.
8. Χρηματοδοτικά μέτρα για παρεμβάσεις αξιοποίησης των υδάτων από βροχόπτωση. Πρόγραμμα αξιοποίησης του νερού του βιολογικού της περιοχής.
9. Προγράμματα που θα συνδέουν τους παραγωγούς με τον αγροτουρισμό με πλήρη αξιοποίηση της μακροχρόνιας ελαιοκομικής κουλτούρας, της ιστορίας της περιοχής και της προστασίας της μοναδικής βιοποικιλότητας.
10. Δυνατότητα αξιοποίησης χρηματοδοτικών πόρων για την δημιουργία πρότυπης καθετοποιημένης μονάδας (ή βελτίωση των υφιστάμενων υποδομών ή συνδιασμός) που θα συμβάλλει στην παραγωγή υψηλής ποιότητας προϊόντων ελιάς και στην ανάδειξη και σύνδεση της τοπικής ελαιοκομίας με τις αγορές.

Η Προσωρινή Διοίκηση Ελαιοκομικού Φορέα Ν.Δ. Μαγνησίας

Αλαμανιώτης Σταμάτης

Αποστολοπούλου Νέλη

Καλλές Χρήστος

Χασιώτης Αθανάσιος

Χρυστέλλος Αγαπητός